

skønne, i Praxis en betydelig Lettelse. Ligeledes kan Hustruens Myndighed, naar det gælder en enkelt Disposition, ophæves ved Retskendelse. Hun maa da godtgøre for Retten, at Manden nægter hende sit Samtykke, og at denne Nægtelse truer Familien med betydeligt Tab. Finder saa Retten hendes Opfatning beføjet, kan den bemyndige hende til i denne Sag at handle uden Mandens Medvirkning.

I Forholdet til Børnene gælder ogsaa her den samme Lov som hjemme — Faderen har Bestemmesretten over dem. I Art. 213 i *Code civil* staar: Manden skylder sin Hustru Beskyttelse, hun ham Lydighed — akkurat analogt er det med Børnene; Hustru og Børn staar sideordnede i Underdanighedsforholdet til Mand og Fader. Moderen har lige over for Børnene akkurat de samme Pligter som Faderen; ejer hun noget, eller tjener hun noget, er hun forpligtet til deraf at bidrage til Børnenes Underhold og Opdragelse efter samme Procent som Faderen; men naar det kommer til Retten til at bestemme over disse Børns Fremtid, er hun Nul, saalænge han er til.

Ved Lov af 1884 er Skilsmisse indført i Frankrig.¹⁾ Efter den gamle *Code civil* tillodes den kun i ganske faa Tilfælde, ellers havde man *séparation de corps*, hvorefter det ikke var tilladt at gifte sig igen. Denne Separation er fremdeles bibeholdt, med de samme Betingelser som for fuld Skilsmisse, saa de devote Katoliker, hvem Skilsmissen er principielt imod, kan holde sig til Separationen, om de vil. Her er ingen Samvittighedstvang i saa Maade. Skilsmissegrundene er: 1. Utroskab; 2. Vold, Mishandling eller grov Krænkelser (les excès, sévices ou injures graves); 3. Domfældelse til en vanærende Straf, som ikke kan sones med Bøder (peine afflictive et infamante); 4. forudgaaende Kendelse om Separation.

Utroskab er som Skilsmissegrund nu blevet lige for Mand og Hustru; forhen kunde den blot ramme Manden, naar den var kvalificeret, d. v. s. naar han blev grebet paa fersk Gærning *under det ægteskabelige Tag*. Dog gav ogsaa den gamle *Code civil* Hustruen Adgang til paa Grund af simpel Utroskab fra Mandens Side at forlange Separation, og denne kunde efter 3 Aars Forløb gaa over til Skilsmisse, men, mærkværdig nok, blot paa den skyldige Parts Forlangende og kun paa Betingelse af, at den krænkede Part ikke samtykkede i øjeblikkelig at forny det ægteskabelige Samliv.

Den anden Skilsmissegrund — Vold, Mishandling og grov Krænkelser — fortolkes efter Domstolens Skøn ligesom hos os.

Hvad den tredje angaar, saa er *peines afflictives*

et infamantes følgende: Tvangsarbejde paa Livstid, Deportation, Tvangsarbejde paa begrænset Tid, Fæstningsstraf paa mellem 5 og 20 Aar (détension) og simpelt Fængsel (réclusion).

Separation kan ogsaa i Følge den nuværende Lov efter 3 Aars Forløb gaa over til Skilsmisse; men den gamle, besynderlige, ovenfor refererede Bestemmelse om, at dette kun kunde forlanges af den skyldige Part, og kun bevilges, naar begge Parter derom var enige, er nu ophævet; nu kan Skilsmisse forlanges af hver enkelt af Ægtefællerne; men Forlangendet maa underkastes ny Retskendelse, og Domstolen afgør, hvorvidt det skal bevilges eller ikke. Separation eller Skilsmisse simpelthen efter fælles Overenskomst kender den franske Lov ikke.

Hvis Ægtefællerne ikke træffer privat Overenskomst om Børnene, afgør Domstolen, hvem der skal beholde dem. Den, til bedste for hvem Skilsmissen er bevilget, præsumeres at være den værdigste; men Domstolen kan ogsaa, om den finder det rigtigt, træffe sin Afgørelse til Fordel for den skyldige Part eller bestemme, at Børnene skal overgives til Tredjemand. Hvem de end overlades til, har begge Forældrene fremdeles Pligt til at bidrage til deres Underhold i Forhold til sine Midler.

En fraskilt Hustru har ikke Lov at bære sin Mands Navn; dog fortolkes dette kun strængt, naar det gælder Underskrift paa officielle Dokumenter (actes authentiques). Den, mod hvem Skilsmisse er bevilget, taber ved denne alle de Rettigheder, han eller hun ved Ægteskabskontrakten eller i Løbet af Ægteskabet kan have erhvervet lige over for den anden.

I strafferetslig Henseende bestaar endnu den gamle Lov, at Hustruen kan straffes for simpel Utroskab, Manden kun for kvalificeret.

Hermed skulde være refereret de væsentligste Bestemmelser i den franske Ægteskabslovgivning, som jeg antager kan interesse en dansk Læsekreds, der er interesseret for Kvindernes Stilling i det hele. Maatte nu bare ikke Fremstillingen være saa tør og tung, at ingen tør give sig i Kast med Læsningen!

Annie Besant.

En Levnedsskildring

af

Erna Juel-Hansen.

(Forts.).

XI.

Sit første offentlige Foredrag holdt hun i »the Co-operative Society's Hall« i August 1874. Æmnet

¹⁾ Skilsmisse havde da været afskaffet siden 1816. Jf. *Fr. Bajer*: »Om Ægtefællers« osv. S. 212 og S. 281, hvor en interessant Afhandling af A. Hedin nævnes.